

travelbook

Litwa

Łotwa i Estonia

Bezdroża

Mistrzowska
ochrona **ERGO**
HESTIA

Autorzy przewodnika: Joanna Felicja Bilka, Michał Lubina,
Agnieszka Apanasewicz, Antoni Trzmiel, Andrzej Kłopotowski

Redaktor prowadzący: Agnieszka Krawczyk

Redakcja: Jerzy Terka

Opracowanie kartograficzne: Grzegorz Marchut, Dawid Kwoka

Skład: Agata Krupiowska

Projekt okładki: Ewa Jarocka; materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autorzy oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autorzy oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?belit3>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie III

ISBN: 978-83-283-4922-3

Copyright © Helion, 2018

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

Spis treści

ATRAKcje LITWY, ŁOTWY I ESTONII	8
INFORMACJE PRAKTYCZNE	17
PRZED WYJAZDEM	19
Wybór czasu podróży	19
Źródła informacji	20
Formalności	21
DOJAZD	22
Podróż samolotem	22
Podróż samochodem	22
Podróż pociągiem	23
Podróż autobusem	23
NA MIEJSCU	24
Komunikacja	24
Noclegi	27
Wyżywienie	29
Pamiątki i zakupy	30
INFORMATOR A-Z	31
INFORMACJE KRAJOZNAWCZE	41
KRAJOZNAWCZE ABC	43
Położenie i ukształtowanie	43
SPOŁECZEŃSTWO	50
Polityka	52
Religia	54
Język	56
KULTURA I SZTUKA	57
ŚWIĘTA I FESTIWALE	61
KUCHNIA	65
LITWA	67
NAJWIĘKSZE ATRAKCJE LITWY	68
WILNO	69
Historia	69
Warto zobaczyć	74
Okolice	88

▶ Góra Krzyży	90
KOWNO	94
Historia	94
Warto zobaczyć	96
Okolice	107
TROKI	110
Historia	110
Warto zobaczyć	110
NERINGA I PARK NARODOWY MIERZEI KUROŃSKIEJ	114
Historia	114
Warto zobaczyć	115
KŁAJPEDA	118
Historia	118
Warto zobaczyć	119
POŁĄGA	122
Historia	122
Warto zobaczyć	123
DRUSKIENNIKI	125
Historia	125
Warto zobaczyć	126
Okolice	127
ŁOTWA	129
NAJWIĘKSZE ATRAKCJE ŁOTWY	130
RYGA	131
Historia	131
Warto zobaczyć	135
Okolice	146
▶ Bałtyckie złoto	148
JURMAŁA	150
Historia	150
Warto zobaczyć	150
PARK NARODOWY GAUJA	153
Warto zobaczyć	153
KIEŚ	154
Historia	154
Warto zobaczyć	156
Okolice	157

SIGULDA	159
Historia	159
Warto zobaczyć	160
Okolice	161
LIPAWA	163
Historia	163
Warto zobaczyć	164
RUNDĀLE	168
ESTONIA	169
NAJWIĘKSZE ATRAKCJE ESTONII	170
TALLIN	171
Historia	171
Warto zobaczyć	175
PARK NARODOWY LAHEMAA	186
Warto zobaczyć	186
PARNAWA	190
Historia	190
Warto zobaczyć	191
KURESSAARE	194
Historia	194
Warto zobaczyć	194
Okolice	198
TARTU	199
Historia	199
Warto zobaczyć	202
HAAPSALU	206
Historia	206
Warto zobaczyć	207
NARWA	209
Historia	209
Warto zobaczyć	210
Okolice	212
SŁOWNICZEK POLSKO-LITEWSKI	215
SŁOWNICZEK POLSKO-ŁOTEWSKI	217
SŁOWNICZEK POLSKO-ESTOŃSKI	219
INDEKS	222

Atrakcje Litwy, Łotwy i Estonii

CUDA NATURY

Park Narodowy Mierzei Kurońskiej

Obszar parku obejmuje litewską część Mierzei Kurońskiej, pas lądu oddzielający Zalew Kuroński od Morza Bałtyckiego. Charakterystycznym elementem krajobrazu parku są piaszczyste wydmy, które nanieśli morze, poacie piasku przypominające pustynię.

Park Narodowy Lahemaa

Obszar parku obejmuje część bałtyckiego wybrzeża wraz z wysepkami, tereny bagienne i wzgórza morenowe. Część powierzchni parku stanowią ściśle rezerwaty przyrody, niedostępne dla turystów ze względu na unikalną faunę i florę. Wybrzeża zatok i płytsze wody są usiane charakterystycznymi głazami narzutowymi, spośród których największy jest Jaani – Toma Suurkivi.

Wodospad Jägala

Kaskada o wysokości 7,2 m i bursztynowym kolorze wody, zabarwionej piaskiem, jest nazywana „Estońską Niagarą”. Jest to jeden z najwspanialszych estońskich pomników przyrody. Wiosną i jesienią wodospad jest najbardziej okazały, natomiast zimą zamrożona woda tworzy fantastyczne formy.

Rezerwat Dziedzictwa Rebala w Jõelähtme

Rezerwat rozciągający się na powierzchni 25 km² zawdzięcza swoją sławę odkryciu cmentarzysk datowanych na epokę brązu (800–500 p.n.e.). Na tym terenie odkryto największą liczbę zabytków archeologicznych w Estonii.

Park Narodowy Gauja

Największy kompleks parkowy w krajach bałtyckich obejmuje dolinę rzeki Gauja wraz z dziesiątkami jej dopływów: źródełek, potoków i strumieni. Część obszaru stanowi rezerwat przyrody, reszta powierzchni parku ma charakter bardziej krajobrazowy.

Kup książkę

Poleć książkę

PERŁY ARCHITEKTURY

Bazylika archikatedralna w Wilnie

Najważniejsza świątynia na Litwie jest nazywana *Altare patria* – ołtarzem Ojczyzny. Budowla jest nie tylko narodowym panteonem, ale także jednym z najpiękniejszych zabytków wileńskiego klasycyzmu.

Zamek na wyspie na jeziorze Galvé w Trokach

Jedyny zamek na Litwie i w Europie Wschodniej położony na wyspie. Odrestaurowana w XX w. gotycka budowla, otoczona murami i fosą. W zamkowych wnętrzach jest prezentowana ekspozycja poświęcona historii Trok i trockim Karaïmom.

Klasztor Kamedułów w Pożajściu

Największy na Litwie zespół klasztorny, położony w malowniczej okolicy, na półwyspie otoczonym wodami tzw. Morza Kowieńskiego. Sercem monumentalnego barokowego założenia jest kościół klasztorny pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny.

Ruiny zamkowe w Kieś

W Kieś znajdują się średnio-wieczne ruiny fortecy, uważanej niegdyś za drugą pod względem wielkości w Inflantach. Otoczony fosą i dobrze umocniony zamek był główną siedzibą wielkiego mistrza Zakonu Inflanckiego. Do dziś zachowały się imponujące ruiny i okazałe wieże zamkowe.

Ostra Brama

Jedna z dawnych bram miejskich, która stała się symbolem Wilna. W znajdującej się od strony północnej kaplicy Ostrobramskiej, jest umieszczony cudowny wizerunek Matki Boskiej Ostrobramskiej.

Kup książkę

Poleć książkę

Secesyjne budowle w Rydze

W stolicy Łotwy zachowało się ponad 130 secesyjnych budynków, rozsianych na całym obszarze miasta. Na szczególną uwagę zasługują: Dom z Wieżyczką, Dom Kariatydy i Atlanta, Koci Dom.

Pałac Rundāle

Słynny zespół pałacowy uznaje się za najpiękniejszą na Łotwie budowlę barokowo-rokokową, określaną mianem „łotewskiego Wersalu”. Pałac został zaprojektowany przez Francesco Bartolomeo Rastrelliego, który był również autorem projektu Pałacu Zimowego w Petersburgu. Wnętrza pałacu są udostępniane zwiedzającym.

Sobór Aleksandra Newskiego w Tallinie

Sobór wzniesiony na wzgórzu Toompea symbolizuje potęgę Rosji i jej wszechogarniające wpływy. Cerkiew została poświęcona protoplaście rodu książąt moskiewskich, władcy Nowogrodu Wielkiego, Aleksandrowi, który w XIII w. podbił większą część terenów Estonii.

Kadriorg w Tallinie

Barokowy kompleks pałacowo-parkowy rozciągający się na powierzchni 100 ha zachwyca bogactwem i rozmachem. Ekspozycja we wnętrzach pałacu obejmuje zabytki sztuki użytkowej, malarstwa i rzeźby.

Zamek biskupi w Kuressaare

Zamek jest najlepiej zachowaną średniowieczną fortecą w państwach nadbałtyckich. Pierwotnie był otoczony wysokim murem, którego część zachowała się do dzisiaj. W zamku mieści się muzeum, w którym jest prezentowana ekspozycja dokumentująca dzieje wyspy od czasów prehistorycznych do odzyskania niepodległości.

Kup książkę

Poleć książkę

WYBRANE ZABYTKI UNESCO

Wileńskie Stare Miasto

Stare Miasto, które rozciąga się na obszarze 255 ha, przetrwało nienaruszone zarówno II wojnę światową, jak i czasy radzieckiej okupacji. Można tu znaleźć wyjątkowe zabytki, reprezentujące wszystkie historyczne style architektoniczne.

Talińskie Stare Miasto

Talińskie Stare Miasto tworzy płatanina wąskich uliczek, mieszczańskie kamieniczki i zabytkowe kościoły. Na szczególną uwagę zasługuje średniowieczny rynek z gotyckim ratuszem.

Park Narodowy Mierzei Kurońskiej

Skrawek ziemi wcinający się w morze niczym kosa tworzą piaski, które naniósłoby morze. Ruchome piaski wciąż przesuwać się w kierunku morza, nawet kilka metrów rocznie.

Kup książkę

Poleć książkę

MIEJSCA O CIEKAWEJ TRADYJCJI

Meczet w Kownie

Jest to jedna z czterech tego typu budowli na Litwie. Modlą się tu zarówno Tatarzy, jak i muzułmanie pochodzący z byłych republik radzieckich i Środkowej Azji.

Muzeum Etnograficzne w Rydze

Na skansen składają się zabudowania mieszkalne, zagrody i dwory pochodzące ze wszystkich zakątków Łotwy. Ekspozycję zabytkowych obiektów uzupełniają pokazy dawnych łotewskich zwyczajów, pracy pszczelarzy, kowali czy garncarzy.

Skansen budownictwa drewnianego Rocca Al Mare w Tallinie

Ekspozycja obejmuje unikatową kolekcję zagród chłopskich, wiatraków i spichlerzy pochodzących z różnych regionów Estonii. Wiejskie chaty, szkółka niedzielna i drewniana kaplica z Sutlepa są wyposażone w oryginalne meble i sprzęty codziennego użytku.

Kenesa karaimska w Trokach

Jest to świątynia Karaimów, którzy pojawili się na Litwie w XIV w. Jest to grupa etniczna posługująca się własnym językiem, której członkowie są wyznawcami odłamu judaizmu. Kenesa została wybudowana w XVIII w.

Cmentarz karaimski w Trokach

Na terenie cmentarza zachowało się wiele starych nagrobków w formie stelli z napisami po polsku, karaimsku i rosyjsku.

Kup książkę

Poleć książkę

PRZEŻYCIE, KTÓRE MUSI STAĆ SIĘ UDZIAŁEM KAŻDEGO TURYSTY

Spacer na Zarzecz

Każdy powinien wybrać się do wileńskiej wolnej republiki artystów. Nie warto zwlekać z wizytą na Zarzecz – kto wie, czy z czasem nie podzieli ono losu moskiewskiego Arbatu. Nikną bowiem przedziwne, misterne drewniane konstrukcje oraz odrapane budynki, które nadają temu miejscu specyficzny charakter.

Spacer na cmentarz na Rossie

Zwiedzanie wyjątkowej nekropolii, nierozzerwalnie związanej z polską historią, jest obowiązkowym punktem wycieczek po Wilnie. Jest to jeden z najstarszych cmentarzy w Europie. Spoczywa tutaj wielu wybitnych Polaków.

Wypicie kawy na szczycie wileńskiej wieży telewizyjnej

Warto opuścić wileńską starówkę, aby udać się do kawiarni znajdującej się na wieży telewizyjnej, skąd można spojrzeć na miasto z dystansu dzielnicy Karoliniskės.

Zakupy na kiermaszu Kaziukowym

Z okazji dnia patrona Litwy, św. Kazimierza na początku marca w Wilnie odbywa się tradycyjny jarmark odpustowy, podczas którego można nabyć wyroby rzemiosła artystycznego i prace twórców sztuki ludowej.

Przejażdżka kowieńskimi funikulerami

Kolejki szynowe kursujące na krótkich trasach zostały przejęte z Francji. Kowieńskie funikulary łączą centrum miasta ze wzgórzami Žaliakalnis (Zielona Góra) i Aleksotas.

Wycieczka na Górę Krzyży

Jest to wzgórze położone kilkanaście kilometrów na północ od Szawli. Góra Krzyży powstała w okresie powstań na Litwie i była z nimi ściśle związana. Władze carskie zabroniły stawiania krzyży na grobach powstańców, usypano więc górkę, gdzie symbolicznie oddawano cześć poległym. Od tego czasu stale przybywa krzyży, stawianych przez wiernych w różnych intencjach.

Kup książkę

Poleć książkę

Uczestnictwo w obchodach Nocy Świętojańskiej

Na Litwie i Łotwie w nocy z 23 na 24 czerwca rozpala się ogniska i szuka się legendarnego kwiatu paproci. W tym dniu w wielu miejscach na Łotwie można usłyszeć tradycyjne pieśni ligo.

Kilka dni odpoczynku w Jurmali

Jurmala (Majori) jest najbardziej znanym kurortem wypoczynkowym na Łotwie przyciągającym turystów wyjątkową atmosferą i jasnymi, ciągnącymi się kilometrami plażami. Szczególnego uroku dodają miastu drewniane wille, pochodzące z początku XX w.

Odpoczynek w Parnawie

Parnawa jest jednym z głównych kurortów w Estonii. Miasto, położone nad brzegiem Zatoki Parnawskiej, przyciąga estońskich urlopowiczów piaszczystymi plażami.

Wizyta w warsztacie sztuki użytkowej Senu Rotu Kalve w Kieś

Jest to jedyna w kraju galeria specjalizująca się w wyrobie replik biżuterii według wzorów sprzed wieków. W warsztacie można samemu spróbować wykuć brosze, bransolety, naszyjniki oraz klamry z brązu i srebra.

Poznanie dziedzictwa krajów bałtyckich podczas Festiwalu „Baltica”

Festiwal, który w 1988 r. stał się impulsem do pobudzenia ruchów narodowych, odbywa się rotacyjnie w jednym z trzech państw bałtyckich. Podczas festiwalu odbywają się koncerty, widowiska i warsztaty prezentujące tradycyjne pieśni i tańce Litwy, Łotwy i Estonii.

Aktywny wypoczynek w Parku Narodowym Gauja

W rezerwacie nie brakuje atrakcji dla miłośników sportów wodnych, jazdy konnej oraz biwakowiczów. W miastach lub ich okolicach można wynająć łódź i spróbować zmierzyć się z nurtem tutejszych rzek.

SPECJAŁY KUCHNI LITWY, ŁOTWY I ESTONII

Litewskie kolduny

Małe pierożki wypełnione farszem z surowego siekanego mięsa zmieszanego z łojem i przyprawami, gotowane w rosole.

Litewskie cepeliny

Pyzy ziemniaczane wypełnione farszem, najczęściej mięsnym, choć może być także twarogowy lub rybny, zazwyczaj polane tłustym sosem.

Łotewskie pierogi

Zwyczaj przyrządzania pierogów z różnorodnymi farszami został zaszczycony przez Rosjan i na stałe wpisał się w nurt tradycyjnej kuchni łotewskiej.

Estońskie naleśniki

Są przyrządzane z nadzieniem serowo-czosnkowym, rybnym, mięsnym, z warzywami, pastami, lodami, miodem, dżemem i bakaliami.

Ryby

Na Łotwie i w Estonii jednym z głównych dań lokalnej kuchni są ryby przyrządzane na wiele różnych sposobów. Na Łotwie do ryb podawane są kiszone pomidory, czeremcha, cebula i marchew. W Estonii warto skusić się na pstrąga z grilla, śledzia w zalewie lub smażoną flądrę.

Czarny chleb

Na Litwie, Łotwie i w Estonii można spróbować tradycyjnego ciemnego pieczywa przyrządzanego na zakwasie. Na Łotwie czarny chleb jest nazywany *rupjmaize*, a w Estonii *leib*.

Kup książkę

Poleć książkę

NAJWIĘKSZE ATRAKCJE LITWY

Z Litwą, która przez wieki tworzyła z Polską jeden organizm państwowy, łączą nas tradycje kulturowe i wspólna historia. W Wilnie czy Kownie odkryjemy na nowo zapomniane dziedzictwo wspólnej przeszłości. Miłośnicy zabytków, imprez kulturalnych i festiwali powinni odwiedzić Wilno, które zachwyca urokliwą starówką i barokowymi zabytkami, malowniczo położone Troki i jedno z najważniejszych litewskich centrów kulturalnych – Kowno. Jednak Litwa to nie tylko pamiątki dawnej świetności.

Oswobodzona z więzów reżimu komunistycznego, przechodzi zmiany polityczne, ekonomiczne i społeczne, rozwija się i zaskakuje na każdym kroku.

Litwa to również raj dla miłośników przyrody. Na różnorodność wyjątkowych krajobrazów składają się malownicze wioski, urzekające pięknem jeziora, lasy, wzgórze, rzeki i łąki. Mimo że temperatura Bałtyku czasem odstrasza, można cieszyć się białym piaskiem długich plaż i kąpać się w morzu.

▼ Most Mendoga – nowoczesne oblicze Wilna

Kup książkę

Poleć książkę

Wilno

Wilno może stanowić znakomity punkt wyjścia do wędrówki po państwach bałtyckich określanych – zupełnie niesłusznie – mianem „trzech sióstr”. Na ulicach wciąż można usłyszeć język polski i zauważyć rodzime akcenty. Mimo to Wilno do polskich miast nie należy – o czym trzeba pamiętać. Niektórzy twierdzą, że łatwiej je pokochać, niż zrozumieć. Przez setki lat żyły tu obok siebie i przenikały się rozmaite mniejszości narodowe, tworząc osobliwą tożsamość Wilna. Ten tygiel kultur zachował się do dziś. Dostojeństwo wileńskiej starówki doceniono, wpisując ją na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO.

Dzisiejsze Wilno to jednak nie tylko zabytki i polskie sentymenty. To szklane wieżowce z centrami handlowymi i biurowce sięgające nieba. Miasto modne i cenione przez turystów, pełne klubów nocnych, restauracji, luksusowych hoteli i drogich samochodów uosabia litewskie marzenia i pragnienia.

HISTORIA

Powstanie pierwszej osady datuje się na ok. V w. Na przełomie XII i XIII w. uformował się gród, którego władcą był książę **Świntoróg**. U stóp dzisiejszego Wzgórza Zamkowego wybudował on świątynię Perkuna – w słowiańskich wierzeniach pogańskich najpotężniejszego boga nieba i piorunów. W XIII w. władcą grodu został Mendog, który starał się połączyć rozproszone plemiona litewskie. Według podań wcześniejszą siedzibą książąt miało być miejsce zwane Voruta, jednak do dziś nie jest znana jego lokalizacja. Nie wiadomo także, dlaczego przeniesiono

główną siedzibę – najpierw do Kierniowa, później do Trok. Pewne jest za to, że Wilno było stolicą Litwy za panowania księcia Giedymina, który w 1315 r. doprowadził do zjednoczenia ziem litewskich. Siedzibą księcia był zamek obronny wzniesiony na Wzgórzu Zamkowym.

Na tle ówczesnej Europy Wilno rozkwiatało politycznie i gospodarczo. Ponieważ leżało na przecinających się szlakach handlowych, stanowiło łakomy kąsek dla **Krzyżaków**, czekających, by zagarnąć je pod pozorem krzewienia nowej wiary – chrześcijaństwa. Giedymin był protoplastą **dynastii Giedyminowiczów**, która odegrała ogromną rolę w dziejach Litwy i Polski, rządząc przez kolejne stulecia. Po jego śmierci tron objął jego syn, **Olgierd**. W tym czasie w Wilnie znajdowała się największa w kraju świątynia Perkuna, o której zburzeniu marzyli Krzyżacy, a której zaciekle – i z powodzeniem – bronił Olgierd.

Śmierć Olgierda zapoczątkowała walki o sukcesję między księciem **Witoldem** a **Władysławem Jagiełłą**. Zgodnie z prawem dziedziczenia Wilno otrzymał Władysław. Klęska skłoniła wielkiego księcia do szukania sojuszników wśród Krzyżaków. W trakcie walk między zakonem a Jagiełłą miasto kilkakrotnie niszczone. W 1385 r. kuzyni doszli do porozumienia i Witold wyraził zgodę na podpisanie **unii w Krewie**, na mocy której Jagiełło stał się królem związku Polski i Litwy. Zmiana statusu państwa stała się przyczynkiem do jego ochrzczenia oraz nadania stolicy praw miejskich, co uczyniono w 1387 r. By ostatecznie położyć kres pogańskim kultom, na miejscu świątyni Perkuna wzniesiono drewnianą katedrę św. Stanisława

NAJWIĘKSZE ATRAKCJE ŁOTWY

Łotwa jest nizinnym, pełnym jezior krajem. Prawie 40% jej powierzchni pokrywają lasy, głównie iglaste. W kraju znajdują się również liczne bagna i duże skupiska mokradeł.

Łotwa jest wprawdzie państwem młodym pod względem historycznym, lecz w pełni dojrzałym pod względem kulturowym. Tereny tego kraju do XVI w. były określane mianem Inflantów, o które zaciekle walki toczyli Niemcy i Duńczycy. Swoją kartę w historii Łotwy mają także

Polacy, ponieważ nasz kraj również zgłaszał pretensje do Inflant.

Od 1990 r. Łotwa jest szybko rozwijającym się, niepodległym państwem. Zwiędzający znajdują tu zabytkowe kamienice, interesujące muzea, strzeliste protestanckie kościoły, jak i średniowieczne zamki, pamiętające czasy wojen polsko-szwedzkich i niepodległościowych dążeń z XIX i XX w. Turysta może tu usłyszeć prาดawne pogańskie pieśni (tzw. dainy), jako że Łotysze to naród rozmiłowany w muzyce i śpiewie.

Kup książkę

Poleć książkę

Ryga

Największe miasto republik nadbałtyckich rozciąga się na powierzchni 307 km², z czego niewiele ponad 0,5 km² zajmuje ★ **stary Ryga**. Jest niewielka, co jednak w żadnym stopniu nie umniejsza jej uroku. Dość wspomnieć o kompleksach średniowiecznych kamienic kupieckich czy też gotyckich kościołach z wieżami sięgającymi nieba. Magnetycznym przyciągającym do leżącego nad Daugawą miasta jest również secesja. Piękne budowle o płynnych liniach, finezjnie dekorowane motywami baśniowymi, mitologicznymi i abstrakcyjnymi, są określane mianem pereł architektury ryckiej. Ukoronowaniem starań władz miasta było wpisanie Rygi na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO.

Ryga to również miasto zieleni. Niezliczona ilość skwerków, bulwarów, 15 parków miejskich i 7 leśnych mówią same za siebie. Bez względu na porę roku, turyści odwiedzający tę część Europy nie mogą narzekać na brak atrakcji. Latem miasto tętni życiem od rana do późnego wieczora, a kawiarniane ogródki, tarasy i parki są oblegane przez ludzi spragnionych odpoczynku. W zimowe dni

swoje podwoje otwierają stylowe knajpki, w których serwuje się rycki balsam, oraz nocne kluby, cieszące się coraz większą estymą wśród zagranicznych gości.

HISTORIA

Istnieją co najmniej dwie teorie dotyczące źródeł powstania nazwy miasta. Zgodnie z pierwszą – i zarazem najstarszą, z 1201 r. – termin **Ryga** wywodzi się od słowa *ringi*, co oznacza „zakale rzeki”. Według drugiej zaś pochodzi od słowa *riga*, czyli „żyto”.

Wykopaliska archeologiczne potwierdzają istnienie osady rybackiej usytuowanej na prawym brzegu Daugawy już w II w. n.e. Pierwotnie znajdowała się ona w miejscu, gdzie rzeka Rīdžiņa wpadała do Daugawy.

Na tereny zamieszkiwane przez Liwów biskup bremeński posłał z misją chrystianizacyjną biskupa Mainharda, który zamieszkał wówczas w twierdzy Üxküł, nieopodal Rygi. Pojawienie się Mainharda nie oznaczało jednak konieczności sprowadzania tu kupców niemieckich. Ci bowiem już od kilkudziesięciu lat przecierali szlaki handlowe

Kup książkę

Poleć książkę

Parnawa

Parnawa (Pärnu) jest jednym z głównych kurortów w kraju i miejscem spotkań estońskich urlopowiczów. Słoneczne, kolorowe miasto określa się mianem letniej stolicy Estonii. Parnawa budzi się do życia w maju. Po rzece płyną małe łodzie, do portu zawijają jachty zagranicznych gości. To wymarzone miejsce do wieczornych zabaw w dyskotekach i kasynach lub niespiesznych spacerów po gwarnych uliczkach.

HISTORIA

Na terenach współczesnego miasta istniały niegdyś **dwie zamki**. Pierwszy z nich został wzniesiony w 1240 r. Nie przetrwał jednak długo, ponieważ w połowie XIII w. zniszczyli go Litwini. Budowę drugiego, z basztami i okalającym je murem obronnym, rozpoczęto w 1260 r. i nazwano go Uus Pärnu (Nowa Parnawa). Mur istniał w niemal nienaruszonym stanie do połowy XIX w. Obecnie

pozostałością po nim są Pukane Torn (Czerwona Wieża) oraz Tallina Varäv, czyli Brama Tallińska, znana również jako brama Karola Gustawa. Strategiczne położenie między rzekami a morzem dało podstawy do przyłączenia miasta do Hanzy.

W czasie wojen inflanckich Parnawa stała się jednym z miast należących do **Rzeczypospolitej**, następnie przeszła w ręce Szwedów. W latach 1699–1710 przeniesiono do niej główną siedzibę Uniwersytetu Dorpackiego. Profesorowie i studenci rezydowali tu co prawda niedługo, wystarczająco jednak, by rozbudzić w mieszkańcach świadomość narodową. W 1710 r. Parnawa znalazła się w granicach Rosji. Rosjanie traktowali ją jako nadmorski kurort wypoczynkowy. W wieku XIX miasto stało się głównym ośrodkiem narodotwórczym zachodniej Estonii, przy okazji umacniając swoją pozycję jako ośrodek wypoczynkowy, tym razem również dla Estończyków.

▲ Drewniane domy w centrum Parnawy

Kup książkę

Poleć książkę

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

- 1. ZAREJESTRUJ SIĘ**
- 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI**
- 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ**

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA
 Helion SA

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Litwa Łotwa i Estonia

to kraje bliskie Polsce geograficznie i związane z nią swoją historią. Dość rzadko bierze się je jednak pod uwagę, planując urlop – wielka szkoda! Uwiodą bowiem urokiem barokowych i secesyjnych starówek, oczarują nieskażonym pięknem rezerwatów przyrody, a piaszczyste nadbałtyckie plaże ukoją stargane nerwy. Pozwól się znów zaskoczyć nieodpartemu powabowi wybrzeża Bałtyku!

Zabytkowe starówki

Malownicze **warownie**

Mieszanka kultur

Wydmy i **piaszczyste plaże**

Bursztyn – bałtyckie złoto

Dzika **przyroda**

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

 Bezdroża

Sprawdź najnowsze promocje:
● <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane
● <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
● <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ebook dostępny wyłącznie na:
ebookpoint.PL

ISBN 978-83-283-4922-3

Cena 26,90 zł